

A top-down view of a business meeting. Two people are seated at a table. One person is holding a tablet, and the other is pointing at a document with a pen. The document features a line graph, a bar chart, and a pie chart. A laptop is open in the foreground, and a glass of water is on the table. The background is a light blue wall with a world map. The image is overlaid with a purple and orange graphic design.

KVK DATA OVER DE BEDRIJVENDYNAMIEK

Colofon

Door:

KVK, Utrecht, januari 2023

Team Data Analytics & Insights

Contact:

Neem voor meer informatie contact op met [persvoorlichting](#), 06 30 35 29 21

Alles uit deze uitgave mag worden gebruikt met duidelijke bronvermelding.

Inhoudsopgave

1.	Voorwoord	4
2.	Bedrijvendynamiek per segment	5
3.	Bedrijvendynamiek per sector	7
4.	Bedrijvendynamiek per provincie	10
5.	Faillietverklaringen van bedrijven	13
6.	Nevenvestigingen van bedrijven	16
7.	Ondernemersprofielen per sector	17
8.	Ondernemersprofielen per provincie	20
9.	Startersprofielen per sector	23
10.	Startersprofielen per provincie	26
11.	Verantwoording en definities	29

1. Voorwoord

Dit jaaroverzicht van de KVK Bedrijvendynamiek geeft inzicht in het aantal bedrijven in Nederland op 1 januari 2023 en de ontwikkeling van het aantal starters, stoppers en faillietverklaringen over geheel 2022. In de volgende hoofdstukken zijn de gegevens uitgesplitst naar segmenten, sectoren en provincies. In het jaaroverzicht zijn voorts extra hoofdstukken opgenomen over de ondernemers- en startersprofielen (geslacht, leeftijd en geboorteland).

Aan het eind van dit document is een hoofdstuk opgenomen met de verantwoording en de gehanteerde definities.

2. Bedrijvendynamiek per segment

De tabellen hieronder tonen per segment de standen, starters en stoppers voor het gehele jaar 2021 en 2022.

2021

Segment	Stand 1-1-2021	Start 2021	Stop 2021	Overig mutatiesaldo 2021	Stand 1-1-2022	% Verandering 1-1-2021 t.o.v. 1-1-2022
Zzp	1.092.671	154.490	71.028	-1.683	1.174.450	7%
Parttime zzp	300.700	50.037	22.078	-733	327.926	9%
Mkb	447.363	21.968	21.957	2.537	449.911	1%
Grootbedrijf	1.129	3	18	28	1.142	1%
Parttime bedrijven	236.903	27.028	17.497	-290	246.144	4%
Totaal	2.078.766	253.526	132.578	-141	2.199.573	6%

2022

Segment	Stand 1-1-2022	Start 2022	Stop 2022	Overig mutatiesaldo 2022	Stand 1-1-2023	% Verandering 1-1-2023 t.o.v. 1-1-2021
Zzp	1.174.450	173.722	77.171	-2.635	1.268.366	8%
Parttime zzp	327.926	50.947	23.072	-1.188	354.613	8%
Mkb	449.911	19.883	21.962	2.018	449.850	0%
Grootbedrijf	1.142	1	14	28	1.157	1%
Parttime bedrijven	246.144	21.549	16.508	-30	251.155	2%
Totaal	2.199.573	266.102	138.727	-1.807	2.325.141	6%

Vershil 2022 ten opzichte van 2021

Segment	Vershil stand 1-1-2022 t.o.v. 1-1-2021	Vershil start 2022 t.o.v. 2021	Vershil stop 2022 t.o.v. 2021	Vershil stand 1-1-2023 t.o.v. 1-1-2022
Zzp	7%	12%	9%	8%
Parttime zzp	9%	2%	5%	8%
Mkb	1%	-9%	0%	0%
Grootbedrijf	1%	-67%	-22%	1%
Parttime bedrijven	4%	-20%	-6%	2%
Totaal	6%	5%	5%	6%

3. Bedrijvendynamiek per sector

De tabellen hieronder tonen per sector de standen, starters en stoppers voor het gehele jaar 2021 en 2022.

2021

Sector	Stand 1-1-2021	Start 2021	Stop 2021	Overig mutatiesaldo 2021	Stand 1-1-2022	% Verandering 1-1-2021 t.o.v. 1-1-2022
Bouw	229.076	31.501	12.612	974	248.939	9%
Cultuur, sport en recreatie	116.870	10.872	5.476	-2.144	120.122	3%
Detailhandel	206.570	36.015	20.650	-1.321	220.614	7%
Energie, water en milieu	8.322	799	499	-28	8.594	3%
Financiële instellingen	32.007	1.794	1.713	-247	31.841	-1%
Gezondheid	192.294	27.462	10.539	931	210.148	9%
Groothandel	115.998	7.329	7.952	-458	114.917	-1%
Horeca	74.124	9.984	5.890	37	78.255	6%
ICT en media	119.657	14.909	7.958	900	127.508	7%
Industrie	83.428	8.683	4.249	376	88.238	6%
Land- en tuinbouw	82.476	4.133	2.761	-238	83.610	1%
Logistiek	62.179	11.014	5.140	-494	67.559	9%
Overig	115.406	16.414	6.700	779	125.899	9%
Persoonlijke dienstverlening	93.392	9.868	5.582	-117	97.561	4%
Zakelijke diensten	546.965	62.749	34.857	911	575.768	5%
Totaal	2.078.764	253.526	132.578	-139	2.199.573	6%

2022

Sector	Stand 1-1-2022	Start 2022	Stop 2022	Overig mutatiesaldo 2022	Stand 1-1-2023	% Verandering 1-1-2023 t.o.v. 1-1-2022
Bouw	248.939	34.872	14.165	1.107	270.753	9%
Cultuur, sport en recreatie	120.122	12.647	5.741	-55	126.973	6%
Detailhandel	220.614	29.440	21.741	-2.519	225.794	2%
Energie, water en milieu	8.594	765	550	-39	8.770	2%
Financiële instellingen	31.841	1.341	1.614	-192	31.376	-1%
Gezondheid	210.148	35.161	11.955	1.116	234.470	12%
Groothandel	114.917	6.441	6.923	-321	114.114	-1%
Horeca	78.255	12.159	6.124	-344	83.946	7%
ICT en media	127.508	14.339	8.073	63	133.837	5%
Industrie	88.238	7.859	4.545	261	91.813	4%
Land- en tuinbouw	83.610	4.053	2.730	-408	84.525	1%
Logistiek	67.559	11.947	5.649	-678	73.179	8%
Overig	125.899	16.234	7.551	-200	134.382	7%
Persoonlijke dienstverlening	97.561	9.693	6.043	-293	100.918	3%
Zakelijke diensten	575.768	69.151	35.323	695	610.291	6%
Totaal	2.199.573	266.102	138.727	-1.807	2.325.141	6%

Vershil 2022 ten opzichte van 2021

Sector	Vershil stand 1-1-2022 t.o.v. 1-1-2021	Vershil start 2022 t.o.v. 2021	Vershil stop 2022 t.o.v. 2021	Vershil stand 1-1-2022 t.o.v. 1-1-2021
Bouw	9%	11%	12%	9%
Cultuur, sport en recreatie	3%	16%	5%	6%
Detailhandel	7%	-18%	5%	2%
Energie, water en milieu	3%	-4%	10%	2%
Financiële instellingen	-1%	-25%	-6%	-1%
Gezondheid	9%	28%	13%	12%
Groothandel	-1%	-12%	-13%	-1%
Horeca	6%	22%	4%	7%
ICT en media	7%	-4%	1%	5%
Industrie	6%	-9%	7%	4%
Land- en tuinbouw	1%	-2%	-1%	1%
Logistiek	9%	8%	10%	8%
Overig	9%	-1%	13%	7%
Persoonlijke dienstverlening	4%	-2%	8%	3%
Zakelijke diensten	5%	10%	1%	6%
Totaal	6%	5%	5%	6%

4. Bedrijvendynamiek per provincie

De tabellen hieronder tonen per provincie de standen, starters en stoppers voor het gehele jaar 2021 en 2022.

2021

Provincie	Stand 1-1-2021	Start 2021	Stop 2021	Overig mutatiesaldo 2021	Stand 1-1-2022	% Verandering 1-1-2021 t.o.v. 1-1-2022
Drenthe	48.509	4.729	2.848	458	50.848	5%
Flevoland	49.296	7.135	3.448	196	53.179	8%
Friesland	69.150	7.100	3.736	349	72.863	5%
Gelderland	237.566	25.940	14.795	1.092	249.803	5%
Groningen	57.455	6.773	3.517	-237	60.474	5%
Limburg	106.999	11.445	6.656	323	112.111	5%
Noord-Brabant	302.442	34.833	18.738	498	319.035	5%
Noord-Holland	428.602	55.183	28.796	-1.790	453.199	6%
Overijssel	117.827	12.758	6.950	349	123.984	5%
Utrecht	181.083	21.391	11.095	-570	190.809	5%
Zeeland	40.219	4.172	2.320	228	42.299	5%
Zuid-Holland	439.616	62.067	29.679	-1.035	470.969	7%
Totaal	2.078.764	253.526	132.578	-139	2.199.573	6%

2022

Provincie	Stand 1-1-2022	Start 2022	Stop 2022	Overig mutatiesaldo 2022	Stand 1-1-2023	% Verandering 1-1-2023 t.o.v. 1-1-2022
Drenthe	50.848	4.742	3.095	319	52.814	4%
Flevoland	53.179	7.723	3.880	68	57.090	7%
Friesland	72.863	7.091	3.909	295	76.340	5%
Gelderland	249.803	26.688	15.357	854	261.988	5%
Groningen	60.474	6.718	3.781	-142	63.269	5%
Limburg	112.111	11.515	6.893	385	117.118	4%
Noord-Brabant	319.035	34.780	19.435	285	334.665	5%
Noord-Holland	453.199	58.489	29.552	-2.514	479.622	6%
Overijssel	123.984	13.378	7.277	294	130.379	5%
Utrecht	190.809	22.838	11.280	-524	201.843	6%
Zeeland	42.299	4.119	2.408	223	44.233	5%
Zuid-Holland	470.969	68.021	31.860	-1.350	505.780	7%
Totaal	2.199.573	266.102	138.727	-1.807	2.325.141	6%

Vershil 2022 ten opzichte van 2021

Provincie	Vershil stand 1-1-2022 t.o.v. 1-1-2021	Vershil start 2022 t.o.v. 2021	Vershil stop 2022 t.o.v. 2021	Vershil stand 1-1-2023 t.o.v. 1-1-2022
Drenthe	5%	0%	9%	4%
Flevoland	8%	8%	13%	7%
Friesland	5%	0%	5%	5%
Gelderland	5%	3%	4%	5%
Groningen	5%	-1%	8%	5%
Limburg	5%	1%	4%	4%
Noord-Brabant	5%	0%	4%	5%
Noord-Holland	6%	6%	3%	6%
Overijssel	5%	5%	5%	5%
Utrecht	5%	7%	2%	6%
Zeeland	5%	-1%	4%	5%
Zuid-Holland	7%	10%	7%	7%
Totaal	6%	5%	5%	6%

5. Faillietverklaringen van bedrijven

De tabellen hieronder tonen de faillietverklaringen voor het gehele jaar 2021 en 2022 uitgesplitst naar segment, sector en provincie.

Per segment

Segment	2021	2022	Vershil 2022 t.o.v. 2021
Zzp	475	546	15%
Parttime zzp	68	45	-34%
Mkb	668	851	27%
Grootbedrijf	0	0	0%
Parttime bedrijven	323	407	26%
Totaal	1.534	1.849	21%

Per sector

Sector	2021	2022	Vershil 2022 t.o.v. 2021
Bouw	329	350	6%
Cultuur, sport en recreatie	18	28	56%
Detailhandel	168	224	33%
Energie, water en milieu	20	12	-40%
Financiële instellingen	11	12	9%
Gezondheid	59	94	59%
Groothandel	155	189	22%
Horeca	109	140	28%
ICT en media	76	76	0%
Industrie	106	157	48%
Land- en tuinbouw	15	32	113%
Logistiek	131	127	-3%
Overig	15	20	33%
Persoonlijke dienstverlening	19	31	63%
Zakelijke diensten	303	357	18%
Totaal	1.534	1.849	21%

Per provincie

Provincie	2021	2022	Vershil 2022 t.o.v. 2021
Drenthe	31	42	35%
Flevoland	41	54	32%
Friesland	43	46	7%
Gelderland	174	209	20%
Groningen	47	52	11%
Limburg	107	91	-15%
Noord-Brabant	240	281	17%
Noord-Holland	251	357	42%
Overijssel	123	103	-16%
Utrecht	120	163	36%
Zeeland	25	23	-8%
Zuid-Holland	332	428	29%
Totaal	1.534	1.849	21%

6. Nevenvestigingen van bedrijven

In de bedrijvendynamiek worden standaard de gegevens over de hoofdvestigingen weergegeven. Een onderneming kan echter ook nevenvestigingen of filialen hebben. In de tabel hieronder staat een overzicht van de standen op 1 januari 2023 per sector en het verhoudingsgetal van het aantal nevenvestigingen.

Sector	Hoofdvestigingen 1-1-2023	Nevenvestigingen 1-1-2023	%
Bouw	270.753	1.882	1%
Cultuur, sport en recreatie	126.973	1.681	1%
Detailhandel	225.794	31.325	12%
Energie, water en milieu	8.770	706	7%
Financiële instellingen	31.376	1.716	5%
Gezondheid	234.470	23.690	9%
Groothandel	114.114	5.579	5%
Horeca	83.946	5.971	7%
ICT en media	133.837	1.657	1%
Industrie	91.813	3.370	4%
Land- en tuinbouw	84.525	1.606	2%
Logistiek	73.179	3.831	5%
Overig	134.382	1.338	1%
Persoonlijke dienstverlening	100.918	2.639	3%
Zakelijke diensten	610.291	11.363	2%
Totaal	2.325.141	98.354	4%

7. Ondernemersprofielen per sector

De tabellen hieronder tonen per sector het profiel van alle ondernemers op 1 januari 2022 en 1 januari 2023. Het profiel bestaat uit de volgende onderdelen: het percentage mannelijke en vrouwelijke ondernemers, de gemiddelde leeftijd en het percentage ondernemers waarvan het geboorteland anders dan Nederland is.

1 januari 2022

Sector	% man 1-1-2022	% vrouw 1-1-2022	Gemiddelde leeftijd 1-1-2022	% geboorteland anders dan Nederland 1-1-2022
Bouw	95%	4%	44	26%
Cultuur, sport en recreatie	55%	45%	43	14%
Detailhandel	64%	36%	43	15%
Energie, water en milieu	92%	8%	46	22%
Financiële instellingen	84%	16%	56	7%
Gezondheid	28%	72%	46	16%
Groothandel	78%	21%	51	18%
Horeca	60%	40%	46	30%
ICT en media	86%	14%	41	15%
Industrie	75%	25%	46	14%
Land- en tuinbouw	75%	25%	50	9%
Logistiek	88%	12%	43	30%
Overig	44%	56%	46	14%
Persoonlijke dienstverlening	15%	85%	44	18%
Zakelijke diensten	63%	37%	47	14%
Totaal	63%	37%	45	17%

1 januari 2023

Sector	% man 1-1-2023	% vrouw 1-1-2023	Gemiddelde leeftijd 1-1-2023	% geboorteland anders dan Nederland 1-1-2023
Bouw	96%	4%	43	28%
Cultuur, sport en recreatie	55%	45%	43	14%
Detailhandel	65%	35%	43	16%
Energie, water en milieu	92%	8%	47	22%
Financiële instellingen	83%	16%	56	7%
Gezondheid	28%	72%	45	16%
Groothandel	78%	21%	51	19%
Horeca	60%	40%	45	30%
ICT en media	86%	14%	42	16%
Industrie	76%	24%	46	15%
Land- en tuinbouw	75%	25%	50	10%
Logistiek	88%	12%	43	32%
Overig	44%	56%	46	14%
Persoonlijke dienstverlening	15%	85%	44	19%
Zakelijke diensten	63%	37%	47	15%
Totaal	63%	37%	45	18%

Vershil 1 januari 2023 ten opzichte van 1 januari 2022

Sector	% man 1-1-2023 t.o.v. 1-1-2022	% vrouw 1-1-2023 t.o.v. 1-1-2022	Gemiddelde leeftijd 1-1-2023 t.o.v. 1-1-2022	% geboorteland anders dan Nederland 1-1-2023 t.o.v. 1-1-2022
Bouw	0%	-2%	-1%	9%
Cultuur, sport en recreatie	0%	0%	0%	3%
Detailhandel	0%	-1%	0%	3%
Energie, water en milieu	0%	-3%	1%	2%
Financiële instellingen	0%	2%	1%	0%
Gezondheid	-1%	0%	-2%	5%
Groothandel	0%	-1%	1%	3%
Horeca	0%	0%	-2%	0%
ICT en media	0%	1%	1%	6%
Industrie	0%	-1%	0%	6%
Land- en tuinbouw	-1%	3%	0%	10%
Logistiek	1%	-5%	-1%	6%
Overig	-1%	1%	0%	2%
Persoonlijke dienstverlening	0%	0%	0%	4%
Zakelijke diensten	-1%	1%	-1%	7%
Totaal	0%	1%	-1%	6%

8. Ondernemersprofielen per provincie

De tabellen hieronder tonen per provincie het profiel van alle ondernemers op 1 januari 2022 en 1 januari 2023. Het profiel bestaat uit de volgende onderdelen: het percentage mannelijke en vrouwelijke ondernemers, de gemiddelde leeftijd en het percentage ondernemers waarvan het geboorteland anders dan Nederland is.

1 januari 2022

Provincie	% man 1-1-2022	% vrouw 1-1-2022	Gemiddelde leeftijd 1-1-2022	% geboorteland anders dan Nederland 1-1-2022
Drenthe	62%	38%	48	6%
Flevoland	64%	36%	44	23%
Friesland	65%	35%	47	6%
Gelderland	63%	37%	46	10%
Groningen	64%	36%	46	11%
Limburg	62%	38%	47	13%
Noord-Brabant	63%	37%	46	12%
Noord-Holland	62%	38%	45	23%
Overijssel	63%	37%	46	9%
Utrecht	61%	39%	45	14%
Zeeland	62%	38%	48	11%
Zuid-Holland	65%	35%	44	27%
Totaal	63%	37%	45	17%

1 januari 2023

Provincie	% man 1-1-2023	% vrouw 1-1-2023	Gemiddelde leeftijd 1-1-2023	% geboorteland anders dan Nederland 1-1-2023
Drenthe	62%	38%	48	6%
Flevoland	63%	37%	44	24%
Friesland	64%	36%	47	7%
Gelderland	63%	37%	46	10%
Groningen	64%	36%	46	11%
Limburg	62%	38%	47	13%
Noord-Brabant	63%	37%	46	13%
Noord-Holland	61%	39%	44	24%
Overijssel	63%	37%	46	10%
Utrecht	61%	39%	45	14%
Zeeland	61%	38%	47	12%
Zuid-Holland	64%	36%	44	28%
Totaal	63%	37%	45	18%

Vershil 1 januari 2023 ten opzichte van 1 januari 2022

Provincie	% man 1-1-2023 t.o.v. 1-1-2022	% vrouw 1-1-2023 t.o.v. 1-1-2022	Gemiddelde leeftijd 1-1-2023 t.o.v. 1-1-2022	% geboorteland anders dan Nederland 1-1-2023 t.o.v. 1-1-2022
Drenthe	0%	0%	0%	7%
Flevoland	-1%	1%	-1%	6%
Friesland	0%	1%	0%	7%
Gelderland	0%	0%	0%	6%
Groningen	0%	0%	0%	5%
Limburg	0%	0%	0%	6%
Noord-Brabant	0%	1%	0%	7%
Noord-Holland	0%	1%	0%	4%
Overijssel	0%	1%	0%	6%
Utrecht	-1%	1%	-1%	5%
Zeeland	0%	0%	0%	6%
Zuid-Holland	-1%	1%	-1%	5%
Totaal	0%	1%	-1%	6%

9. Startersprofielen per sector

De tabellen hieronder tonen per sector het profiel van alle startende ondernemers gedurende het jaar 2021 en 2022. Het profiel bestaat uit de volgende onderdelen: het percentage mannelijke en vrouwelijke startende ondernemers, de gemiddelde leeftijd en het percentage startende ondernemers waarvan het geboorteland anders dan Nederland is.

2021

Sector	% man 2021	% vrouw 2021	Gemiddelde leeftijd 2021	% geboorteland anders dan Nederland 2021
Bouw	98%	2%	34	42%
Cultuur, sport en recreatie	48%	52%	32	21%
Detailhandel	62%	38%	30	18%
Energie, water en milieu	95%	5%	38	24%
Financiële instellingen	81%	19%	44	12%
Gezondheid	27%	73%	35	20%
Groothandel	81%	19%	38	32%
Horeca	61%	39%	36	32%
ICT en media	84%	16%	33	24%
Industrie	69%	31%	35	21%
Land- en tuinbouw	67%	33%	36	38%
Logistiek	92%	8%	33	41%
Overig	40%	60%	38	17%
Persoonlijke dienstverlening	15%	85%	34	26%
Zakelijke diensten	59%	41%	36	21%
Totaal	61%	39%	34	25%

2022

Sector	% man 2022	% vrouw 2022	Gemiddelde leeftijd 2022	% geboorteland anders dan Nederland 2022
Bouw	98%	2%	34	46%
Cultuur, sport en recreatie	53%	47%	31	20%
Detailhandel	67%	33%	29	19%
Energie, water en milieu	93%	7%	38	28%
Financiële instellingen	79%	21%	43	14%
Gezondheid	26%	74%	34	20%
Groothandel	81%	19%	38	33%
Horeca	62%	38%	33	32%
ICT en media	84%	16%	33	26%
Industrie	73%	27%	35	25%
Land- en tuinbouw	66%	34%	36	39%
Logistiek	93%	7%	32	44%
Overig	41%	59%	38	17%
Persoonlijke dienstverlening	15%	85%	34	28%
Zakelijke diensten	60%	40%	35	24%
Totaal	61%	39%	34	27%

Vershil 2022 ten opzichte van 2021

Sector	% man 2022 t.o.v. 2021	% vrouw 2022 t.o.v. 2021	Gemiddelde leeftijd 2022 t.o.v. 2021	% geboorteland anders dan Nederland 2022 t.o.v. 2021
Bouw	0%	0%	-1%	10%
Cultuur, sport en recreatie	10%	-9%	-3%	-2%
Detailhandel	8%	-12%	-3%	4%
Energie, water en milieu	-2%	36%	2%	17%
Financiële instellingen	-3%	11%	-4%	18%
Gezondheid	-2%	1%	-3%	3%
Groothandel	0%	-1%	1%	3%
Horeca	1%	-2%	-7%	1%
ICT en media	-1%	3%	1%	8%
Industrie	7%	-15%	1%	17%
Land- en tuinbouw	-2%	5%	-1%	3%
Logistiek	1%	-13%	-1%	7%
Overig	3%	-2%	0%	5%
Persoonlijke dienstverlening	-2%	0%	0%	9%
Zakelijke diensten	2%	-3%	-2%	13%
Totaal	1%	-1%	-1%	9%

10. Startersprofielen per provincie

De tabellen hieronder tonen per provincie het profiel van alle startende ondernemers gedurende het jaar 2021 en 2022. Het profiel bestaat uit de volgende onderdelen: het percentage mannelijke en vrouwelijke startende ondernemers, de gemiddelde leeftijd en het percentage startende ondernemers waarvan het geboorteland anders dan Nederland is.

2021

Provincie	% man 2021	% vrouw 2021	Gemiddelde leeftijd 2021	% geboorteland anders dan Nederland 2021
Drenthe	61%	39%	37	9%
Flevoland	60%	40%	34	30%
Friesland	63%	37%	35	11%
Gelderland	61%	39%	35	15%
Groningen	63%	37%	35	18%
Limburg	61%	39%	35	20%
Noord-Brabant	61%	39%	34	19%
Noord-Holland	59%	41%	34	32%
Overijssel	62%	38%	35	15%
Utrecht	60%	40%	34	19%
Zeeland	61%	39%	36	19%
Zuid-Holland	62%	38%	34	35%
Totaal	61%	39%	34	25%

2022

Provincie	% man 2022	% vrouw 2022	Gemiddelde leeftijd 2022	% geboorteland anders dan Nederland 2022
Drenthe	62%	38%	36	11%
Flevoland	60%	40%	34	32%
Friesland	63%	37%	35	13%
Gelderland	62%	38%	34	17%
Groningen	63%	37%	34	20%
Limburg	62%	38%	35	22%
Noord-Brabant	62%	38%	34	22%
Noord-Holland	60%	40%	34	33%
Overijssel	63%	37%	34	17%
Utrecht	60%	40%	33	20%
Zeeland	62%	38%	35	22%
Zuid-Holland	62%	38%	33	37%
Totaal	61%	39%	34	27%

Vershil 2022 ten opzichte van 2021

Provincie	% man 2022 t.o.v. 2021	% vrouw 2022 t.o.v. 2021	Gemiddelde leeftijd 2022 t.o.v. 2021	% geboorteland anders dan Nederland 2022 t.o.v. 2021
Drenthe	2%	-3%	-1%	15%
Flevoland	-1%	1%	-1%	6%
Friesland	0%	0%	-1%	21%
Gelderland	2%	-4%	-1%	13%
Groningen	1%	-2%	-5%	11%
Limburg	2%	-3%	-2%	9%
Noord-Brabant	2%	-3%	-1%	14%
Noord-Holland	1%	-1%	-1%	5%
Overijssel	2%	-3%	-2%	12%
Utrecht	0%	0%	-2%	9%
Zeeland	1%	-1%	-2%	14%
Zuid-Holland	0%	0%	-1%	5%
Totaal	1%	-1%	-1%	9%

11. Verantwoording en definities

Verantwoording

Bedrijvendynamiek

Voor de data over de bedrijvendynamiek geldt het volgende (tenzij anders vermeld):

- Alleen de economisch actieve bedrijven worden behandeld
- Bedrijven = ondernemingen = hoofdvestigingen
- Voor de bedrijven wordt gerapporteerd over de stand (= aantal hoofdvestigingen) op 1 januari 2023 ten opzichte van 1 januari 2022

Voor de starters, stoppers en faillietverklaringen wordt gerapporteerd met de focus op het gehele jaar 2022 ten opzichte van het gehele jaar 2021. Hierbij geldt (tenzij anders vermeld):

- Starters = startende bedrijven = aantal startende hoofdvestigingen
- Stoppers = stoppende bedrijven = aantal opgeheven hoofdvestigingen
- Faillissementen = aantal uitgesproken faillietverklaringen op hoofdvestigingen

Afrondingsverschillen kunnen optreden.

Overig mutatiesaldo

In de tabellen van hoofdstuk 2 tot en met 4 is ook een kolom 'overig mutatiesaldo' opgenomen bij de segment-, sector- en provincietabellen. Dit saldo is een aanvulling op de volgende optelsom:

beginstand bedrijven + starters - stoppers = eindstand bedrijven (of nieuwe beginstand bedrijven volgende periode)

Deze optelsom geeft namelijk niet het volledige beeld. Er zijn meer gebeurtenissen dan alleen het starten of stoppen van een vestiging die impact hebben op de totaalstand.

Mutaties die van invloed zijn, zijn onder andere de volgende:

- verandering in het aantal werkzame personen -> ander segment;
- andere sbi-code -> een verschuiving tussen sectoren;
- verhuizingen van ondernemingen -> geografische verschuivingen;
- fusies, splitsingen, overnames, rechtsvorm wijzigingen, etc.

KVK werkt eraan om in de toekomst ook dit soort verschuivingen beter te gaan duiden. Op dit moment is dat echter nog niet mogelijk.

Ondernemers- en startersprofielen

In hoofdstuk 7 tot en met 10 zijn de profielen opgenomen van de ondernemers die staan geregistreerd in het Handelsregister. De ondernemers- en startersprofielen bestaan uit de volgende onderdelen: het percentage mannelijke en vrouwelijke ondernemers, de gemiddelde leeftijd en het percentage ondernemers waarvan het geboorteland anders dan Nederland is. KVK beschikt per 1-1-2023 over 2.042.700 ondernemersprofielen.

Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen:

- ondernemersprofielen = alle ondernemers op 1 januari 2023 ten opzichte van 1 januari 2022
- startersprofielen = alle ondernemers die gestart zijn gedurende het gehele jaar 2022 ten opzichte van geheel 2021

Een ondernemer is een natuurlijke persoon die een eenmanszaak runt of binnen een andere onderneming de functie van vennoot, mede-eigenaar of enig aandeelhouder vervult. Niet-natuurlijke personen zijn uitgesloten van de profielen. De toewijzing van een ondernemer aan een sector en provincie is op basis van de hoofdactiviteit en het bezoekadres van de hoofdvestiging.

Definities

Hoofd-/nevenvestiging

Hoofdvestiging = Hoofdkantoor, hoofdkwartier, hoofdzetel

Nevenvestiging = Vestiging (filiaal) van onderneming op een andere plaats dan hoofdvestiging

Deregistraties

KVK controleert of bedrijven die zijn ingeschreven in het Handelsregister nog actief zijn. Dit doet KVK door de inschrijvingen in het Handelsregister te vergelijken met het bestand van de Belastingdienst. Als er uit deze vergelijking blijkt dat een onderneming niet meer actief is, dan krijgt dit bedrijf een brief van KVK. Als de ondernemer niets doet, dan wordt de onderneming na vier weken uitgeschreven.

Segmenten

Voor de segmenten geldt dat ondernemingen bij de inschrijving bij KVK het volgende aangeven met betrekking tot de werkzame personen:

- hoeveel personen er fulltime (15 uur of meer per week) werken in de onderneming, en/of
- hoeveel personen er parttime (minder dan 15 uur per week) werken in de onderneming.

De volgende segmenten zijn gedefinieerd:

- Parttime zzp: 1 werkzame persoon parttime (<15 uur per week), 0 werkzame persoon fulltime, rechtsvorm is Eenmanszaak of BV
- Zzp: 1 werkzame persoon fulltime (≥ 15 uur per week), 0 werkzame persoon parttime, rechtsvorm is Eenmanszaak of BV
- Mkb: 2-249 werkzame personen fulltime (≥ 15 uur per week). Dit segment is aangevuld met de ondernemingen met 1 werkzame persoon fulltime die niet onder zzp vallen.
- Grootbedrijf: 250 of meer werkzame personen fulltime (≥ 15 uur per week)
- Parttime bedrijven: valt niet in één van de andere segmenten, doordat vaak geen werkzame personen zijn opgegeven in het Handelsregister.

Voor 2023 staat op de planning om de segmentatie van de Handelsregisterdata aan te passen. Dit zal zich onder meer richten op het optimaliseren van de segmentering voor de groep van parttime bedrijven. In deze groep bevindt zich een grote groep waarvan het aantal werkzame personen onbekend is in het Handelsregister en die hierdoor niet kan worden toebedeeld aan een van de segmenten zzp, mkb of grootbedrijf. Het is de verwachting dat in de loop van 2023 de eerste resultaten van de aanpassingen zichtbaar zullen worden in de bedrijvendynamiek. In de huidige rapportage wordt deze groep bedrijven, net als in de voorgaande rapportages, nog apart ondergebracht in de categorie 'parttime bedrijven'.

KVK Regiodata

In de gratis online datatool [KVK Regiodata](#) staan gegevens over starters en stoppers per kwartaal. Die gegevens zijn beschikbaar voor Nederland, provincies, corop-regio's en gemeenten. Daarnaast bevat KVK Regiodata nog een groot aantal andere economische gegevens.

Meer informatie?
Kijk op [KVK.nl](https://www.kvk.nl)

